

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 14C/27/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118214517
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Tulejová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2020:1118214517.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I pred sudkyňou JUDr. Evou Tulejovou v sporovej veci žalobkyne: E. F., X. XX.XX.XXXX, V. L. X.. C. F. XXX/XX, XXX XX J., adresa na doručovanie: Domov pre seniorov Jah jireh, Nábr. Sv. Metoda 120/14, 971 01 Prievidza, právne zastúpená: JUDr. Lubomír Müller, euroadvokát, Symfonická 1496/9, 158 00 Praha 5 proti žalovanej: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu z a m i e t a.
- II. Súd konania v časti istiny 140,43 Eur z a s t a v u j e .
- II. Súd žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde zo dňa 4.9.2018 domáhala, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie žalovanej sumy 553,33 € titulom náhrady ušlej mzdy, ako aj náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že rozsudkom Vojenského obvodného súdu Bratislava zo dňa 25.3.1957 sp. zn. V. XX/XX v spojení s uznesením Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne zo dňa 24.5.1957 sp. zn. To 74/57 bol manžel žalobkyne uznaný vinným z trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona a bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 1 roka nepodmienečne so zaradením do I. NVS. Žalobkyňa uviedla, že jej manžel vykonal trest v období od 15.5.1957 do 3.12.1957, kedy bol prepustený na základe amnestie prezidenta republiky. Na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 16.1.2018 sp. zn. XNtX/XXXX bol manžel žalobkyne účastný súdnej rehabilitácie podľa zákona 119/1990 Zb .

2. Žalobkyňa ako manželka si uplatnila náhrady ušlej mzdy podľa ust. § 23 ods. 1 zák. 119/1990 Zb. za obdobie od 15.5.1957 do 3.12.1957 vo výške 533,33 Eur. Tvrdila, že požiadala žalovanú o odškodnenie dňa 16.2.2018, avšak žalovaná v zákonom stanovenej lehote 6 mesiacov neodpovedala a tak doba k predbežnému nároku na náhradu škody márne uplynula. Uplatnila si úroky z omeškania z dôvodu, že jej právo na odškodnenie nebolo vyplatené do 6 mesiacov.

3. Žalobkyňa na preukázanie svojho tvrdenia predložila dôkazy a to potvrdenie o výkone väzby A. F., manžela žalobkyne, osvedčenie o dedičstve G. XXXX/XX zo dňa 24.2.1998, Uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2Nt/8/2017 a žiadosť o odškodnenie zo dňa 16.2.2018.

4. Žalobkyňa podaním zo dňa 24.9.2018 uviedla, že na základe rozhodnutia žalovanej bolo zo dňa 3.9.2018 doručenej žalobkyne dňa 12.9.2018 oznámené, že jej priznávajú odškodnenie vo výške 155,80 Eur. Žalobkyňa zobrala žalobu späť vo výške 140,43 Eur (5,80 + 134,63 Eur) a žiadala konanie v

časti 140,43 Eur zastaviť. Žalobkyňa žiadala zaplatiť 412,90 Eur s prísl. Súčasne žiadala priznať úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 134,63 Eur za obdobie od 17.8.2018 do 12.9.2018. Namietala, že žalovaná jej priznala len 1 predmetného nároku hoci ako pozostalá manželka si uplatnila odškodnenie v celej výške.

5. Žalovaná v písomnom stanovisku zo dňa 31.10.2018 žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Poukázala na to, že A. F.Ď., manžel žalobkyne zomrel a podľa osvedčenia o dedičstve vydaného E.. U. F., sp. zn. G. XX/XX (G.) zo dňa 24.02.1998, zanechal štyroch dedičov, žiadateľku ako manželku a tri deti, Z. K., A. F. C. Š. F.. V zmysle označeného osvedčenia o dedičstve, na základe dohody dedičov, majetok zahrnutý v osvedčení v celosti nadobudla žalobkyňa. Odškodnenie podľa zákona č. 119/1990 Zb., ktoré je predmetom i tohto konania, zahrnuté do dedičstva nebolo. Žalovaná preskúmala žiadosť žalobkyne o odškodnenie a žalobkyni vyplatila finančné odškodnenie v sume 155,80 € ako 1 podiel z celkovej sumy vypočítaného odškodnenia, t. j. 623,21 Eur na základe na rozhodnutia č. 37247/2018/143 zo dňa 03.09.2018, ktoré bolo právnomu zástupcovi žalobkyne doručené dňa 12.09.2018, suma riadne priznaná a vyplatená a preto žiada žalobu zamietnuť do sumy 155,80 Eur zamietnuť. Žalovaná zastávala názor, že podľa § 26 zák. 119/1990 Zb. si právo na odškodnenie mohli uplatniť dedičia po zomrelom A. F., pričom z dedičskej dohody vyplýva, že žalobkyňa nadobudla majetok v celosti, avšak právo na odškodnenie ako manželky na ňu prešlo len v 1 -ine. Ďalej uviedla, že dohodu o osvedčení dedičstva nemožno akceptovať pre účely zákona 119/1990Zb. nakoľko by znevýhodnila postavenie zvyšných troch dedičov(deti poručiteľa) a týmto by boli ukrátení žiadať odškodnenie. Žalovaná zastávala názor, že žalobkyni nárok na odškodnenie nad sumu 155,80 Eur jej nepatrí a zodpovedá jej prislúchajúcemu dielu podľa dedičstva. Pokiaľ ide o uplatnený úrok z omeškania zo sumy 155,80 Eur predstavujúci sumu 0,36 za obdobie od 17.8.2018 do 3.9.2018 Eur bol dňa 8.10.2018 žalobkyni vyplatený na základe žiadosti PZ žalobkyne mailom.

Strany sporu na výzvu súdu, či súhlasia s rozhodnutím vecí bez nariadenia pojednávania, tak zhodne vyjadrili súhlas a to PZ žalobcu vyjadril súhlas písomne dňa 20.7.2020 a žalovaná dňa 13.7.2020.

6. Súd v danej veci postupoval podľa ust. § 297b CSP v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP a prejednal a rozhodol vec bez nariadenia pojednávania. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu v zákonnej lehote, sporové strany, resp. ich zástupcovia, na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomné.

7. V konaní bolo medzi stranami nesporné, že žalobkyňa bola manželkou a dedičkou po nebohom manželovi A. F., nar. 1.2.1921 a zomrelom 30.10.2017.

8. V konaní bolo nesporné a preukázané, že A. F. bol rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 25.3.1957 sp. zn. V. XX/XX v spojení s uznesením Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne zo dňa 24.5.1957 sp. zn. V. XX/XX uznaný vinným z trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona a bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 1 roka nepodmienečne so zaradením do I. NVS. V konaní bolo nesporné, že A. F. vykonal trest v období od 15.5.1957 do 3.12.1957, kedy bol prepustený na základe amnestie prezidenta republiky. Na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 16.1.2018 sp. zn. 2Nt8/2017 bol účastný súdnej rehabilitácie podľa zákona 119/1990 Zb .

9. Predmetom konania je odškodnenia je nárok žalobkyne na náhradu za stratu na zárobku podľa ust. § 23 ods. 1 písm. a zák. 119/1990Zb.za obdobie, kedy jej manžel A. F. vykonával trest (15.5.1957 do 3.12.1957) Uplatnila si 553,33 Eur.

10. Súd z osvedčenia o dedičstve D 1373/97, Dnot 42/97 vydaného E.. U. F. zo dňa 24.2.1998 zistil, že po zomrelom A. F. sú v 1 Ripková, A. F. C. Š. F.. skupine dedičia a to E. F., si uplatnila Z.. Dedičia uzatvorili dohodu o vyporiadaní dedičstva, pričom podľa dohody dedičstvo nadobudla žalobkyňa E. F. bez povinnosti výplaty ustupujúcim dedičom. Osvedčenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť dňom 12.3.1998.

11. Žalobkyňa dňa 16.5.2018 požiadala žalovanú o predbežné prejednanie nároku na odškodnenie a uplatnila nárok na odškodnenie za stratu na zárobku za dobu od 15.5.1957 do 3.12.1957 vo výške 553,33 Eur (6 x 83 + 83 : 30 x 20).

12. Súd z oznámenia o výsledku predbežného prejednanía nároku na náhradu škody zo dňa 3.9.2018 zistil, že žalobkyni priznalo nárok na odškodnenie v 1 celkove vo výške 155,80 Eur z celkovej sumy 623,21 Eur. Predmetná suma pozostávala z náhrady straty na zárobku za obdobie od 15.5.1957 do 3.12.1957 v sume 538,53 Eur, náhrady trov výkonu trestu za obdobie od 15.5.1957 do 3.12.1957 v sume 32,98 Eur a náhrady trov trestného konania v sume 6,70 Eur, pričom žalovaná vyplatila z celkovej sumy 623,21 Eur len 1 t.j. 155,80 Eur.

13. Žalobca písomným podaním zo dňa zobral žalobu v časti konania vo výške 140,43 Eur späť a žiadala konanie zastaviť.

14. Podľa § 23 ods. 1 zák. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii nárok na odškodnenie zahŕňa najmä:

a)

náhradu za stratu na zárobku za každý mesiac za väzbu a výkon trestu odňatia slobody vo výške 83 eur, pokiaľ poškodený nepožiada, aby sa mu namiesto tejto náhrady poskytla náhrada za stratu na zárobku počas väzby a výkonu trestu odňatia slobody podľa všeobecných predpisov,

b)

náhradu škody na zdraví, ku ktorej došlo v súvislosti s väzbou alebo výkonom trestu odňatia slobody, pokiaľ táto náhrada nepatrí podľa iných predpisov,

c)

náhradu trov trestného konania vo výške 6,70 eura, výkonu väzby vo výške 20 eur za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody vo výške 5 eur za každý mesiac výkonu trestu, pokiaľ poškodený nepožiada, aby mu bola namiesto týchto náhrad poskytnutá náhrada skutočne zaplatených trov,

d)

náhradu zaplatených trov obhajoby v pôvodnom trestnom konaní,

e)

náhradu zaplateného peňažného trestu alebo úhrnu vykonaných zrážok z odmeny za prácu pri výkone trestu nápravného opatrenia.

15. Podľa § 26 zák. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii právo žiadať odškodnenie prechádza na dedičov poškodeného, pokiaľ sú nimi deti, manžel, rodičia, a ak ich niet, súrodenci, s výnimkou nárokov, ktoré podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> zanikajú smrťou poškodeného.

16. Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

17. Podľa § 145 ods. 1 CSP ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

18. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatie žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

19. Podľa § 145 ods. 3 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti pred jej dorúčením žalovanému, koná súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

20. Podľa § 146 ods. 1 CSP Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168, alebo pojednávanie.

21. Na základe vykonaného dokazovania v predmetnej veci súd dospel jednoznačne k záveru, že žaloba žalobkyne je nedôvodná. V konaní spornou okolnosťou bolo, či žalobkyni patrí nárok na odškodnenie podľa zák. 119/1990 Zb. ako si uplatnila v celom rozsahu alebo len v priznanom podiele v 1 podľa dedičského rozhodnutia. Z osvedčenia o dedičstve vyplýva, že po zomrelom A. F. sú v 1. skupine dedičia a to E. F., si uplatnila Z. K., A. F. C. Š. F.. Dedičia uzatvorili dohodu o vyporiadaní dedičstva dňa 24.2.1998 pričom podľa dohody dedičstvo po nebohom manželovi A. F. nadobudla žalobkyňa bez povinnosti výplaty ustupujúcim dedičom. Súd sa v tomto smere stotožnil s právnym názorom žalovanej, že v zmysle ust. § 26 zák. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii právo na odškodnenie prechádza na dedičov. V danom prípade bol manžel žalobkyne A. F. účastný podľa § 33 ods. 2 zák. 119/1990 Zb. účastný rehabilitácie v celom rozsahu na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2Nt/8/2017. Po smrti manžela žalobkyne mali právo na odškodnenie podľa § 26 zák. 119/1990 Zb. dedičia poškodeného. Podľa osvedčenia o dedičstve v zmysle dohody dedičov nadobudla žalobkyňa, avšak právo na odškodnenie

podľa zákona 119/1990 prešlo na žalobkyňu len v 1-ine. Podľa názoru súdu nemožno uznať nárok žalobkyne v celom rozsahu tak, ako to požadovala, pretože by to odporovalo § 26 zák. 119/1990 a ukrátilo by právo žiadať odškodnenie ostatných dedičov po A. F.. V danej veci je nesporné, že žalobkyňa si uplatnila žalobou zaplatenie 553,33 Eur, pričom žalovaná na základe predbežného prejednanja plnila a priznala žalobkyni sumu v 1 zo sumy 623,23 Eur, t. j. 155,80 Eur a úroky za obdobie od 17.8.2018 do 3.9.2018 vo výške 0,36 Eur. Tieto skutočnosti sú žalobkyni známe. Súd žalobu vo zvyšnej časti uplatnenou žalobkyňou aj s príslušenstvom zamietol ako nedôvodnú.

22. Súd konštatuje, že žalovaná v rozhodnutí, t.j. oznámení o výsledku predbežného prerokovania nároku č. 37247/2018/143 zo dňa 3.9.2018 priznala žalobkyni sumu vo výške 155,80 Eur, čo predstavuje 1 na základe dedičského podielu z priznanej sumy 623,23 Eur.

23. Súd ďalej uvádza, že v rozhodnutí žalovanej došlo k chybe v spočítaní v priznaných položkách s tým, že manžel žalobkyne v období od 15.5.1957 do 3.12.1957 vykonal trest, teda 6 mesiacov (6 x83 = 498 Eur),15 dní v mesiaci november (15/30 x 83= 41,50 Eur a 3 dni december (3/31x 83 = 8,03 Eur),celkove je to 547,53 Eur namiesto uvedených (nesprávne) v rozhodnutí 538,53 Eur. To znamená ,že celková suma mala byť 587,21 Eur (547,53 + 32,98.- 6,70 .-) a 1 podielu žalobkyni z uvedenej sumy je 146,80.- Eur. Podľa názoru súdu žalovaná zaplatila žalobkyni 155,80 Euro teda viac ako mala o 9 Euro (155,80-146,80 = 9 Eur). Treba uviesť, že právny zástupca v podaní zo dňa 24.9.2018 uviedol, že žalovaná nesprávne spočítala priznané položky v oznámení o výsledku predbežného prerokovania nároku.

24. Pokiaľ ide o späťvzatie žaloby žalobkyňou v časti 140,43 Eur (ako to uviedla v písomnom podaní zo dňa 24.9.2018), tak súd konanie v tejto časti zastavil v zmysle ust. § 145 ods. 2 CSP.

25. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Žalobkyňa sa pôvodne domáhal zaplatenia sumy 553,31 Eur, pričom podaním z 24.9.2018 vzal žalobu čiastočne v sume 140,43 Eur späť, a to z dôvodu, že došlo zo strany žalovanej k plneniu vo výške 155,80 Eur, pričom zastavenie konania zavinila v tejto časti žalovaná. Súd vo zvyšku žalobu zamietol.

26. Žalobkyňa sa pred súdom prvej inštancie domáhala náhrady škody v sume 553,33 Eur počas konania došlo z dôvodu zaplatenia žalovanou k zastaveniu konania vo výške 140,43 Eur a zastavenie konania zavinila žalovaná. Čistý úspech žalobkyne predstavuje 25,37 % (140,43 : 553,33 x 100 %) úspech žalovanej predstavuje 74,63 % (100 % - 25,37 %), čistý úspech žalovanej predstavuje 49,26 % (74,63-25,37).

27. Súd pri posudzovaní úspechu u žalovanej postupoval podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. V danom prípade si žalovaná neuplatnila v konaní trovy konania preto súd s poukazom na účelnosť a hospodárnosť konania rozhodol, že žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava I a to písomne, v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.